

našega jezika, ako bi se — kolikor moči — bližali južnim svojim bratom.“ A dvomimo, da bi komu ugajalo tako mešanje jezikov: prepečen mož (za: resen mož, str. 5), mešta (domišljija), molnja (hrvaško munja), čudočin (106), dušegojno (115) itd.) Pisatelj je dodal svoji pesmi slovarček tujih besed, a ta je nepopoln. Celó hrvaško končnico smo zapazili, ker slovenska ni dala rime: „rod Slovena“ (15); da se opozicija ne sklanja (knez Boruta), bi se dalo tudi v slovenščini izpričati, ne pa: „od matere podoba“. „Ej očce, óčice, — Ej solzíce, sólzice“ se pač dobi v narodnih pesmih srbskih, a v slovenščini to ne gre. Pesniška oblika je posnemanje srbskih narodnih pesmij: Blagoglasni četverstopni trohej v štiri-vrstnih kiticah teče mu res melodično; če ga bujno-široko epično pripovedovanje oddalji od predmeta, vrne se s ponavljanjem kitice k vspredu; popisi so posneti po narodno epičnih. Posebnost njegova je, da elidira soglasnike, kadar bi imel na-

stati „hiatus“: Svetlo^o orožje (61), prislonila se^o brdino (73); a ni dosleden: „Lok od hrasta i od strune“ (61), „ko oko“ (67) čitamo brez izpahnenja samoglasnikov, celó izpolniti je treba „zev“, da dobimo čiste troheje: „Od temena do vžnožja“ (82). Rime niso stalne, v obče dobre, a zapazili smo med njimi čudne izjeme: „besno — jezno“, „sosedje — nedr'je“ (75), mnogokrat rabi navidezne rime: „srcá — človeškega“ (81); večkrat si pomaga z apostrofofom (64, 74, 110 itd.). Prevečkrat rabi mesto stavkov vsiklike, ki so brez sintaktiške zveze v dolgih vrstah prislonjeni drug na drugega, n. pr. str. 65—66, 85). Novo poglavje začeti sredi kitice, je nekaj čisto izvirnega (121). Štarkin babjeverski blagoslov: „Kača kačon“ itd. je celó v bajki smešen. V popisovanju bajeslovnih strašil je pisatelj zeló plodovit (5. poglavje), tudi popisi krajev, orožja itd. so široko zasnovani, le žal, da je jezik tako čuden in nenavaden in slog preobložen. E. L.

Razne stvari.

Naše slike.

Na str. 521. vidijo čitatelji podobo znamenitega kipa muze „Melpomene“. Muze so bile boginje petja, in bilo jih je v poznejšem času grškega bajeslovja devet. Med njimi je bila Melpomena muza žaloi gre ali tragedije. Kip, ki ga kaže naša slika, je skoro štiri metre visok in je narejen iz jednega samega kosa penteliškega marmorja. Torej je kip res pravi orjak. Ta kip je bil dolgo časa na dvorišču apostolske kancelarije v Rimu. To palačo je zidal kardinal Riario proti koncu 15. stoletja. 44 stebrov te palače je povzetih iz Pompejevega gledališča, zato je verjetno, da se je tamkaj našel tudi ta kip. Papež Pij VI. ga je dal prenesti v Vatikan. Kip je malone popolnoma staro delo v prvotni obliki; samo nos ima popravljen in pa desni laket, ki nosi Herkulovo krinko (masko). Izvira iz grške šole, toda ne dá se določiti, kdaj je bil narejen. O Pompejevem gledališču v Rimu omenjamo, da je bilo velikansko, večje kakor katerokoli grško. — „Moravče“ (str. 536). Moravče so znamenita in dokaj velika vas na Gorenjskem. Zlasti v cerkveni zgodovini kranjske dežele so bile Moravče nekaj na važnem mestu. Naša slika nam kaže Moravče še pred potresom. V moravški župniji je bil rojen baron Vega, slavni matematik, in pesnik Jovan Vesel-Koseski, čegar slavnost se je pred kratkim obhajala. Blizu Moravč je tako imenovana Limbarska gora, iz narodne pesmi o sv. Valentinu in Peregrinu dobro znana.

Glasba.

Glasi radosti. 1. Jubilejska kantata. 2. Moja Avstrija. Povodom petdesetletnega vladanja Nj. Veličanstva Fran Josipa I. za moški zbor (sopran in alt ad libit.) uglasbil Janez Laharnar. V Ljubljani 1898. Založil skladatelj (organist na Št. Viški gori, pošta Slap nad Idrijo). Cena 20 kr., po pošti 23 kr. — Dva ognjevita, krepka zbora, melodijozna, lahka za zvršitev, primerna za cesarske slavnosti.

Ecce sacerdos magnus za mešan zbor s spremljavo orgelj ali orkestra, zložil Ign. Hladnik. Op. 37. Založil skladatelj. — Ta veličastna skladba, z mogočnim vstopom, kakor ouvertura, z gibčno instrumentalno spremljavo, z mešanim, moškim in ženskim zborom, je zeló pripravna za velike cerkvene slovesnosti.

Dvanajst mašnih pesmi za mešan zbor. Zložil Ign. Hladnik. Op. 35. V Ljubljani. Založil skladatelj. — Pesmi so melodijozne. Gospod skladatelj je sam spoznal, da so nekatere njegove zlasti krajše skladbe v naglici vihravo zložene, in je tukaj poleg sedem novih natisnil še pet starih popravljenih pesmij. Opozarjali bi gospoda skladatelja, da naj bo zlasti pri zadržkih in pri pripravi disonanc natančnejši. Zadržane terce (od tonike) v septakordu (konec 11. pesmi) ali celó vrinjene (konec 5. in 9. pesmi) v cerkveni glasbi nimajo mesta. V tem zvezku so pa kaj pogoste. Inače so pesmi dostojne in cerkvene.

E. L.